
Ο ρόλος των Συγκοινωνιολόγων πιο επίκαιρος από ποτέ

2018/09/11 10:06 στην κατηγορία ΓΝΩΜΗ

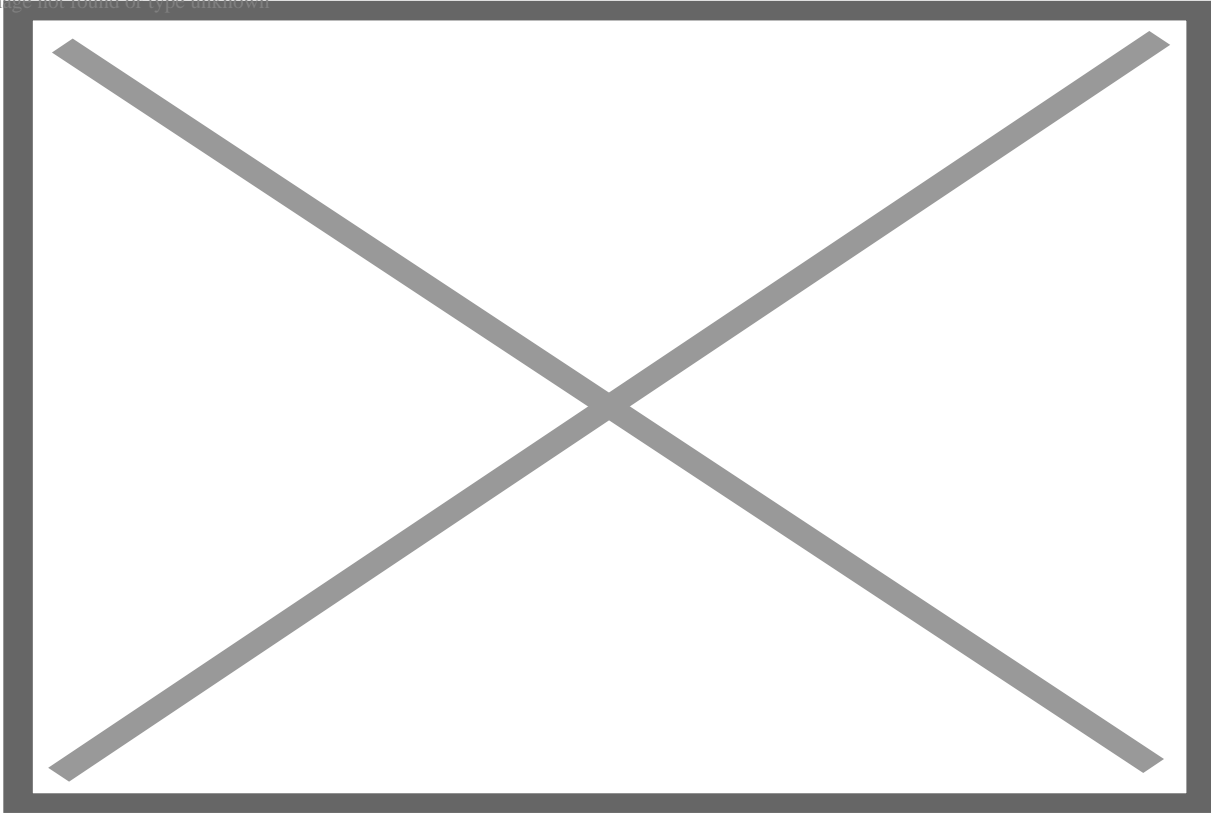
Τα τελευταία χρόνια υπάρχουν πολλά παραδείγματα, που αποδεικνύουν ότι ο ρόλος των συγκοινωνιολόγων, παρόλη την οικονομική κρίση και ύφεση, παραμένει εξαιρετικής και πρωτεύουσας σημασίας για τη χώρα.

Οι μεταφορές στο σύνολο τους αποτελούν ένα βασικό πυλώνα για την παραγωγική ανασυγκρότηση της Ελλάδας και αυτό επιβεβαιώνεται καθημερινά, ακόμα και υπό τις δυσμενείς κοινωνικό-οικονομικές συνθήκες της τελευταίας δεκαετίας.

Ο κλάδος των μεταφορών δείχνει το δρόμο

Η ολοκλήρωση ενός σημαντικού δικτύου αυτοκινητοδρόμων μήκους μεγαλύτερου από 2.100 χιλιόμετρα, η ολοκλήρωση του μετρό στη Θεσσαλονίκη και οι επεκτάσεις του στην Αθήνα, η αναβάθμιση πολλών περιφερειακών αεροδρομίων, οι θετικές εξελίξεις στο σιδηρόδρομο και στις εμπορευματικές μεταφορές και η ανάπτυξη σχεδίων βιώσιμης κινητικότητας σε περισσότερους από 160 Δήμους της χώρας, αποτελούν μερικά από τα κυριότερα αναπτυξιακά έργα σε εξέλιξη.

Σε μια εποχή που η οικονομική δραστηριότητα όλων των κλάδων στους οποίους απασχολούνται οι Έλληνες μηχανικοί βρίσκεται σε ιστορικό χαμηλό, με τα ποσοστά ανεργίας και υποαπασχόλησής να αυξάνονται διαρκώς και με όλο και περισσότερους νέους συναδέλφους να μεταναστεύουν, ο κλάδος των μεταφορών δείχνει να αντιστέκεται.

Παράλληλα, το υψηλό επίπεδο των Ελλήνων Συγκοινωνιολόγων αποδεικνύεται, όχι μόνο από την έντονη παρουσία τους στα ανταγωνιστικά ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα αλλά και από την καθοριστικής σημασίας συμμετοχή τους σε συνεχώς περισσότερους φορείς Δημόσιου και Ιδιωτικού τομέα.

Σήμερα, **όλα ανεξαιρέτως τα μεγάλα έργα υποδομής στον τομέα των μεταφορών** στη χώρα κρύβουν κάποια ομάδα Συγκοινωνιολόγων Μηχανικών από πίσω τους.

Η εθνική καταστροφή στο Μάτι ανέδειξε την έλλειψη Συγκοινωνιολόγων σε θέσεις ευθύνης

Ωστόσο, ένα πρόσφατο τραγικό γεγονός έφερε στην επιφάνεια τη σημασία του ρόλου που θα έπρεπε να επιτελούν οι συγκοινωνιολόγοι μηχανικοί σε πολλές ακόμα κομβικές θέσεις ευθύνης.

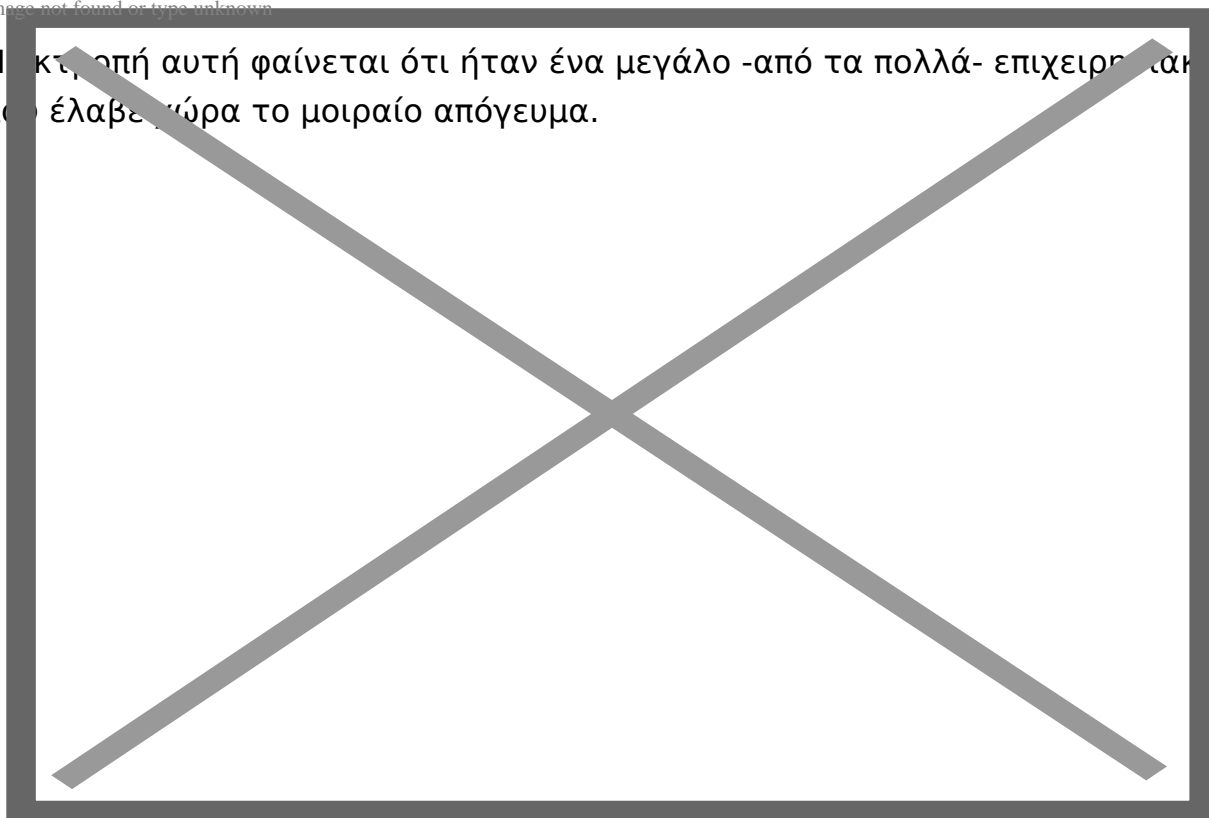
Η εθνική καταστροφή της 23ης Ιουλίου 2018, η οποία προκλήθηκε από την πυρκαγιά στο Μάτι Αττικής σόκαρε την Ελληνική κοινωνία, φέρνοντας στον προσκήνιο **τόσο τις σοβαρές αδυναμίες που έχουν συντελεστεί και συνεχίζουν να συντελούνται σε επίπεδο πολεοδομικής ανομίας** (και ανοχής της), όσο και την αδυναμία **αποτελεσματικής διαχείρισης** μιας κρίσης, λόγω και της μη αξιοποίησης των Συγκοινωνιολόγων.

Μια ακόμα διάσταση όμως, η οποία οφείλει να αναδειχθεί μέσα στις σκοτεινές πλευρές εκείνης της μέρας, είναι η μη αποτελεσματική διαχείριση της κυκλοφορίας στη Λεωφόρο Μαραθώνος.

Τα σημεία εκτροπής της κυκλοφορίας από τη Λεωφόρο Μαραθώνος βόρεια προς το Μάτι και οι κατευθύνσεις, τις οποίες αναγκάστηκαν να ακολουθήσουν οι οδηγοί, είχαν ως αποτέλεσμα να δημιουργηθεί κυκλοφοριακή συμφόρηση στους στενούς δρόμους της περιοχής, εγκλωβίζοντας έτσι τους οδηγούς την ώρα που η φωτιά κατευθυνόταν με ταχύτητα προς εκείνο το σημείο.

Image not found or type unknown

Η εκτροπή αυτή φαίνεται ότι ήταν ένα μεγάλο -από τα πολλά- επιχειρησιακό λάθος που έλαβε χώρα το μοιραίο απόγευμα.

Όχι

γιατί δεν έπρεπε να διακοπεί η κυκλοφορία των οχημάτων επί της λεωφόρου Μαραθώνος με κατεύθυνση βόρεια προς το Μάτι, από τη στιγμή που αυτή είχε παραδοθεί στις φλόγες, αλλά γιατί, αντί να υποχρεώνουν τους οδηγούς να κάνουν αναστροφή και να απομακρυνθούν από την περιοχή, η οποία καιγόταν, κατηύθυναν τους διερχόμενους οδηγούς στο «μάτι του κυκλώνα».

Μέσα από τα θλιβερά γεγονότα του Ιουλίου και την παντελή έλλειψη συντονισμού, αναδύθηκε στην επιφάνεια **η έλλειψη συγκοινωνιακής στρατηγικής και διαχείρισης** που προκύπτει από την έλλειψη συγκοινωνιολόγων μηχανικών σε κρίσιμες θέσεις ευθύνης στην Πολιτείας.

Ο πολύ-επίπεδος προγραμματισμός των μεταφορών οφείλει να αλληλεπιδρά με τη διαχείριση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης ώστε να υπάρχει έγκαιρη παρέμβαση σε πιθανές καταστροφές και μη αναμενόμενα γεγονότα.

Επιτακτική η λήψη μέτρων με την εμπλοκή Συγκοινωνιολόγων

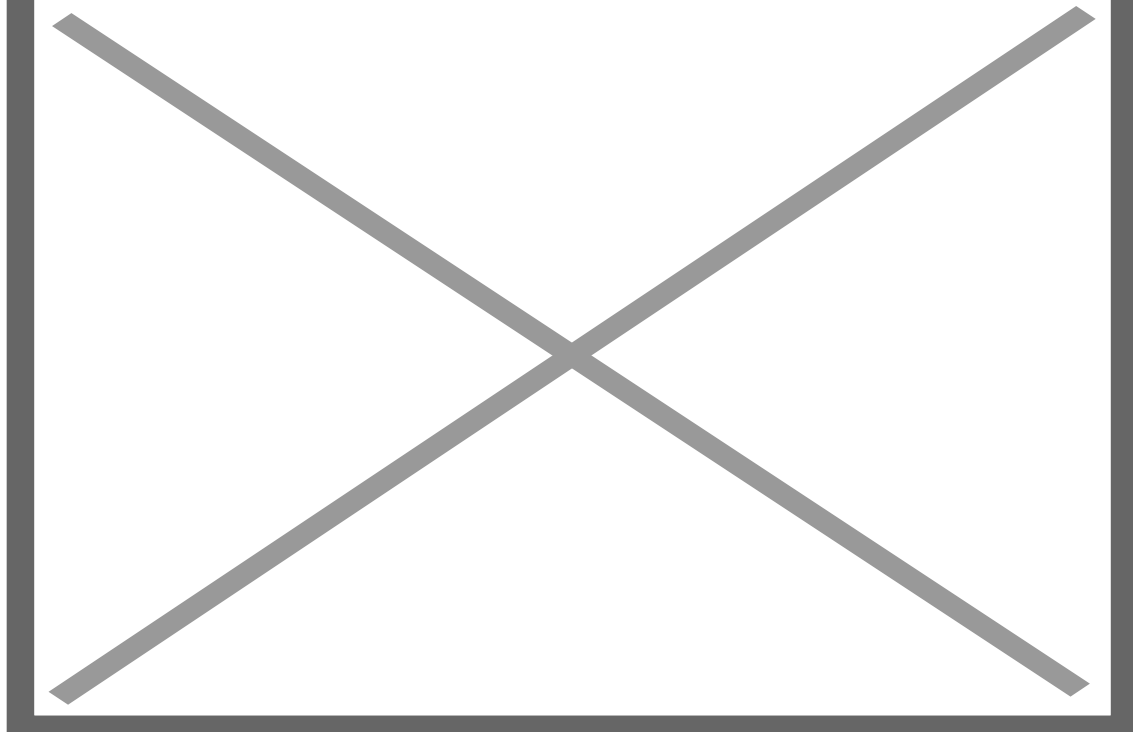
Με βάση τα παραπάνω είναι επιτακτική ανάγκη η λήψη συγκεκριμένων μέτρων και η υλοποίηση συνεργασιών της Πολιτείας με Συγκοινωνιολόγους. Πιο συγκεκριμένα:

-Η Πολιτεία είναι απαραίτητο να συμπεριλάβει έμπειρους συγκοινωνιολόγους μηχανικούς στην συγκρότηση της Εθνικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Εκτάκτων Αναγκών που ανακοινώθηκε ότι θεσμοθετείται.

Οι συγκοινωνιολόγοι θα συνεισφέρουν στις στρατηγικές συγκοινωνιακές προτάσεις και σχέδια κατά τη διάρκεια εκτάκτων περιπτώσεων.

-Η Τροχαία και η Πυροσβεστική οφείλουν να προσλάβουν συγκοινωνιολόγους μηχανικούς στην κεντρική διοίκηση και ανά περιφέρεια, οι οποίοι θα είναι σε συνεχή επικοινωνία και ενημέρωση με τους αντίστοιχους της Υπηρεσίας Διαχείρισης Εκτάκτων Αναγκών αλλά και με τη διεθνή κοινότητα.

-Οι Δήμοι και οι Περιφέρειες είναι απαραίτητο να έχουν συγκοινωνιολόγους μηχανικούς τόσο για καθημερινά συγκοινωνιακά ζητήματα όσο και για τη διάρθρωση σχεδίων έκτακτης ανάγκης.

-Η Πολιτεία

οφείλει να αξιοποιήσει τις νέες τεχνολογίες τόσο στο αστικό περιβάλλον όσο και στις μετακινήσεις, ενισχύοντας τις επιλογές βιώσιμης κινητικότητας, αλλά και άλλες παραμέτρους της αστικής λειτουργίας.

Ένα σύστημα από αισθητήρες, που να μπορεί να μετρήσει πολλές παραμέτρους ταυτόχρονα θα συμβάλει και στη λήψη αποφάσεων σε απλά, σύνθετα, έκτακτα ή επικίνδυνα ζητήματα που προκύπτουν συνεχώς για μια πιο αποτελεσματική διαχείριση του συγκοινωνιακού συστήματος σε πραγματικό χρόνο για τους πολίτες και για τις αρμόδιες αρχές.

Ο ρόλος των Συγκοινωνιολόγων

Από τη μεριά τους οι Συγκοινωνιολόγοι πρέπει να συνεχίσουν να μεταφράζουν τις συγκοινωνιακές αρχές στη νέα συγκοινωνιακή πραγματικότητα, οι Ακαδημαϊκοί και Ερευνητές Συγκοινωνιολόγοι οφείλουν να πρωτοπορήσουν, εισάγοντας και προσαρμόζοντας τη νέα γνώση στις ελληνικές συνθήκες, οι Συγκοινωνιολόγοι των Δημόσιων και Ιδιωτικών Αρχών οφείλουν να υποστηρίξουν έναν σύγχρονο και αναπτυξιακό ρυθμιστικό ρόλο των Φορέων τους ενώ οι Μελετητές Συγκοινωνιολόγοι οφείλουν να αξιοποιούν όλες τις νέες δυνατότητες και να σχεδιάζουν βιώσιμες και αποτελεσματικές λύσεις.

Για να φέρουν όλες οι παραπάνω δράσεις βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα αποτελέσματα είναι απαραίτητο να εφαρμοστούν συστηματικά και να είναι οπωσδήποτε ενταγμένες **μέσα στο πλαίσιο των ευρύτερων πολιτικών σχεδιασμού του χώρου και της κινητικότητας μέσα και έξω από τις πόλεις.**

Η Ελλάδα διαθέτει άρτιο επιστημονικό προσωπικό Συγκοινωνιολόγων Μηχανικών, ικανό να ολοκληρώσει με επιτυχία κάθε είδους Συγκοινωνιακή Μελέτη.

Ο Σύλλογος Ελλήνων Συγκοινωνιολόγων (ΣΕΣ) και τα μέλη του, τα οποία διαθέτουν την κατάλληλη τεχνογνωσία και εμπειρία, παραμένουν στην διάθεση όλων των φορέων να συνδράμουν τόσο συμβουλευτικά όσο και επιχειρησιακά στις προκλήσεις της σημερινή εποχής.

Παναγιώτης Παπαντωνίου,

Δρ. Πολιτικός Μηχανικός - Συγκοινωνιολόγος, Γενικός Γραμματέας Συλλόγου Ελλήνων Συγκοινωνιολόγων,

ppapant@central.ntua.gr